

DM i SKILLS 2023

DM i SKILLS PORTRÆT AF VINDERNE

/ SIDE 9

LÆS OGSÅ

OK23:
Forhandlingerne
er i fuld gang

/ Side 4

Det beroligende
bindeled i
løveparken

/ Side 6

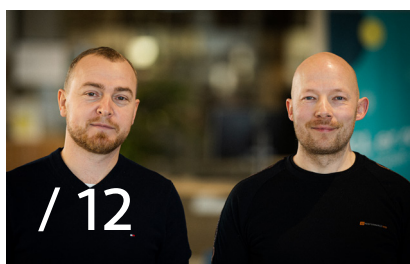
4 år med
Den Grønne
Aktivitetsforening

/ Side 10



INDHOLD

- 03** Leder, Thomas Møller
- 04** OK23: Forhandlingerne er i fuld gang
- 06** Det beroligende bindeled i løveparken
- 08** Skills kræver mange timers træning
- 10** 4 år med kontrolbesøg, konflikter og konstruktiv dialog
- 12** Søren og Søren lærer om ledelse
- 14** Kort nyt
- 15** Aktivitetskalender
- 16** Grundig bog om bæredygtig træplantning



GRØNT

2/2023 (47. Årgang)
ISSN 2246-2805

GRØNT er Danmarks største fagmagasin for den grønne branche. Magasinet udkommer 8 gange om året og udgives af Det Grønne Repræsentantskab, Rymarken 4, 8210 Aarhus V.



REDAKTION

Ansvarshavende redaktør:
Thomas Møller, 3F Aarhus Rymarken
thomas.moller@3f.dk
Telefon: 21 47 77 67

Redaktionsudvalg:
Line Bjørndal, 3F Odense GOPS
Rita Olsen, 3F Aarhus Rymarken
William Andersen, 3F Holstebro
Tina Høegh, 3F København
Karina Bossen, 3F BJMF
Kim Gulbæk, 3F Aarhus Rymarken

Magasinet er uafhængigt af 3F og Det Grønne Repræsentantskab, og artikler i bladet afspejler ikke nødvendigvis repræsentantskabets eller 3Fs holdninger.

LAYOUT & TRYK:

Stibo Complete – stibocomplete.com

FORSIDEFOTO: Sophia Hviid

OPLAG: 1. halvår 2022: 11.000

DEADLINE FOR NÆSTE UDGIVELSE: 22. marts

IDÉER TIL ARTIKLER

Har du et forslag til en artikel eller et indlæg, så kontakt en af vores to journalister:

Morten Hansen
journalist.morten.hansen@gmail.com
Telefon: 24 48 00 23

Morten Herlev
morten.herlev@3f.dk
Telefon: 26 77 18 59

ANNONCESALG

Stibo Complete
Jette Sterndorff-Jessen
Telefon +45 76 10 11 47
jsje@stibo.com
stibocomplete.com

ABONNEMENT

GRØNT udsendes til 3F-afdelinger med kollektivt abonnement samt eksterne abonnenter og brancheorganisationer indenfor den grønne branche. Et abonnement koster 85 kr. om året.

VIL DU TEGNE ABONNEMENT?

Så kontakt Thomas Møller, 3F Aarhus Rymarken: thomas.moller@3f.dk, Telefon: 21 47 77 67.

3F-afdelinger med kollektivt abonnement:

Sjælland og Bornholm: BJMF, Bornholm, Frederiksborg, Frederiksværk-Frederikssund, København, Midt og Østsjælland, Nordøstsjælland, Storebælt.

Jylland: Als, Bjerringbro-Silkeborg, Esbjerg, Fredericia, Holstebro, Midtjylland, Randers, Ringkøbing-Skjern, Skiveegn, Aalborg, Aarhus Rymarken.

Modtager du ikke GRØNT, så kontakt din lokale 3F-afdeling.

OK 23: Er der malurt?

Vi kan være godt tilfredse med de resultater af overenskomstforhandlingerne, vi kender i skrivende stund. Men hvis man finder malurt, skal man passe på med at spise eller drikke det – og vi skal kigge godt efter når vi skal stemme om OK 23.



THOMAS MØLLER
Redaktør

Den almindelige havemalurt, *Artemisia absinthium*, regner vi for en krydderurt, selv om den ikke kan anbefales til madlavning. Smagen er besk og bitter og mere populær i kryddersnapse. Malurt har været i dyrkning i de tidligste køkkenhaver, da dens stærke duft har kunnet holde utøj væk fra sartere køkkenurter som f.eks. kål, men malurten har også været brugt i huset som mølurt.

Der findes mange forskellige arter af malurt, der kan bruges som indslag i stauedebede, til at plante mellem roser, eller man kan anlægge et bed med flere forskellige malurt. Nogle malurter har det med at brede sig, f.eks. pontisk malurt og *Artemisia ludoviciana*. Her kan det af og til være nødvendigt at plante dem i små urtepotter med hul i bunden for at holde rødderne i ave.

Her skal blot nævnes nogle af de malurter, der kan hentes hjem fra urtehaver i Danmark:

Havemalurt, *Artemisia absinthium*, strandmalurt, *Artemisia maritima*, pontisk malurt, også kaldet romermalurt, *Artemisia pontica*, *Artemisia ludoviciana* og ambra, *Artemisia abrotanum*.

Malurt har som sagt været brugt som mølurt. De tørrede stilke blev lagt i madrasser eller hundens kurv, så man kunne holde sig møl- og loppefri. Lige siden oldtiden er malurt kendt for at kunne fordrive orm, men den må indtages med forsigtighed, da den indeholder thujon, der kan skade nervesystemet og især påvirke synet.

Anlægsgartnerens overenskomst bliver først forhandlet på plads efter deadline, men forventes at falde på plads, inden du sidder på Grønt i hånden. Du skal kigge i dagspressen og på de sociale medier og det stemmemateriale, 3F sender ud, for at finde det endelige resultat. Vi kan være godt tilfredse med de resultater, vi kender i skrivende stund.

De store overenskomstområder har aftalt: 6 kr. i lønstigning på normallønsområdet i 2023 og 5,75 kr. i 2024, 2 % stigning i pensionsindbetaling og 2 % stigning i fritvalgsopsparing – men hvis man finder malurt, skal man passe på med at spise eller drikke det - vi skal kigge godt efter, når vi skal stemme om OK 23.

Det ved de fleste læsere af Grønt.

Forhandlingerne er i fuld gang

■ TEKST OG FOTO MORTEN HANSEN

Onsdag den 22. februar 2023 blev forhandlerne klappet ind til det første møde med DAG.

Forhandlingerne foregår hos Horesta. Der var mødt 3F'ere op fra hele landet, og flere andre forbund viste deres sympati ved at stå med en fane i faneborgen, der som allé af røde faner, viser forhandlerne vejen ind til forhandlingsbordet. Ved 10-tiden dukkede forhandlingsholdet op. De var anført af gruppeformand Peter Kaae Holm og forhandlingssekretær Flemming Grønsund.

Faneborg betyder: "Samling af faner der i forbindelse med en begivenhed bæres eller står tæt på hinanden, fx på række eller i en kreds".

(Kilde: sproget.dk)

Inden de gik ind, fik forhandlerne udleveret kravene på en papyrus-rulle, som de tog under armen, mens de fremmødte klappede forhandlerne ind til mødet.

Mejerierne er allerede i gang

Mejerierne er en del af det grønne område. De begyndte forhandlingerne den 9. februar 2023. I skrivende stund er der ikke faldet et forlig på plads.

Forligsmanden har forlænget forhandlingerne med 14 dage, så den nye deadline er den 14. marts. Forligsmanden har mulighed for at forlænge forhandlingerne med yderligere 14 dage, hvorefter konflikten kan træde i kraft, hvis man ikke er blevet enige.

Forløbet under en konflikt

Når eller hvis der er indgået forlig på alle områder, sendes resultatet til afstemning.

Overenskomsterne er afhængige af hinanden, så det er det samlede resultat – ja eller nej – der gælder. Stemmer for eksempel mejerierne nej, men der samlet set er et flertal, så er overenskomsten gældende – også for mejerierne.

Fakta om det grønne område og overenskomster

I 2023 forhandler Den Grønne Gruppe overenskomster for anlægsgartnere, greenkeepere og servicegartnere samt mejeriarbejdere.

Forhandlingerne går først i gang, når der er indgået forlig på industriens og transportens områder. I skrivende stund er der indgået forlig på begge områder..

Den Grønne Gruppe har 18 hovedoverenskomster, ca. 750 tiltrædelsesoverenskomster og forskellige lokaloverenskomster og lokale aftaler.

De seks overordnede overenskomst-områder er:

- Agro-industri
- Anlægsgartneri
- Gartneri og planteskole
- Jordbrug
- Mejeri
- Skovbrug

Den Grønne Gruppe forhandler overenskomster med:

- Gartneri-, Land- og Skovbrugets Arbejdsgivere (GLS-A)
- Danske Anlægsgartnere (DAG)
- Dansk Erhverv for Boligselskaberne
- Dansk Industri (DI).

Afstemningen om overenskomsterne, hvis der altså indgås forlig på alle områder, er IKKE en afstemning om afskaffelsen af Store Bededag.

Bliver det derimod et samlet nej, så falder alle overenskomsterne, og fire dage senere er konflikten en realitet.

Hvad sker der under en konflikt?

Som regel vælger arbejdsgiverne at lockoute medarbejderne. Det vil sige, man ikke kan møde på arbejde og derfor heller ikke får løn. Fagforeningens modsvar er en strejke. Det vil sige, man kollektivt ikke møder på arbejde. Strejken og en lockout udløser konfliktunderstøttelse, hvis man er medlem af 3F. Er man ikke medlem, kan man selvfølgelig ikke få konfliktunderstøttelse. Vælger man at arbejde, selvom kollegaerne strejker, så er man skruerækker og modarbejder sine kollegaer. Derfor er blokader udbredt under konflikter. Det vil sige, man forhindrer skruerækkere i at møde på arbejde. En skruerækker kan være medlem af en af de gule fagforretninger, ikke at forveksle med en fagforening som 3F. Forskellen er, at en fagforening – som 3F – har en overenskomst med arbejdsgiveren.

"Strejkesystemet blev i 1870-80'erne kaldt for skruen, fordi arbejdsgiverne én for én blev udsat for strejker.

Arbejdsgiverne blev en for en udsat for omgangsskruen.

Strejkebryderen kom derfor til at hedde skruerækker, fordi han hjalp arbejdsgiveren med at knække skruen – strejken."

(Kilde: leksikon.org)



Tidligere konflikter

Forlig på transportområdet

I skrivende stund er der netop indgået forlig på transportområdet. Netop transportområdet er vigtigt, da området opererer med normaltilløn ligesom på det grønne område. Derfor kommer transportområdets overenskomst til at blive et pejlemærke i de grønne overenskomstforhandlinger.

Her er et udpluk af de vigtigste elementer i transportområdets overenskomst:

- **11,75 kroner mere i løn**
Lønstigning på 6 kr. i 2023 og 5,75 kr. i 2024. Der vil ikke være en efterfølgende lokalforhandling.
- **2 procent mere i pension og mindre egenindbetaling**
Fra 1. juni 2023 indbetaler arbejdsgivere 2 procent ekstra til pensionen. Indbetalingen stiger dermed fra 8 til 10 procent. Samtidig falder de ansattes indbetaling fra 4 til 2 procent.
- **Frit valg stiger til 9 procent**
Den særlige opsparing, der giver mulighed for frit valg mellem pension, frihed eller udbetaling som løn, hæves fra syv til ni procent af lønnen fra 1. marts 2024.

Hvis vi ender i en storkonflikt, så er det første gang i 25 år. Sidste gang, var i 1998 med Gærkrisen, hvor ca 450.000 privatansatte strejkede fra den 25. april til den 6. maj. Kravet var en sjette ferieuge. Regeringen greb ind efter 11 dages strejke, og ved de efterfølgende overenskomstforhandlinger i år 2000 fik man den sjette ferie uge. Da konflikten brød ud, begyndte befolkningen at hamstre gær, så Danmark løb tør for gær – deraf navnet. Siden har der været flere mindre konflikter, hvor dele af det danske arbejdsmarked lukkede ned.

Mange kan nok huske maratonkonflikten i 2008, hvor mere end 75.000 sygeplejersker, pædagoger og sosu-assisterer nedlagde arbejdet. Kravet var lønforhøjelser på 15%, men arbejdsgiverne i staten, regionerne og kommunerne ville kun gå med til 12,8%. Der kom ikke et regeringsindgreb og efter 59 dage blev man enige om lønstigninger på mellem 12,8 – 13,4% over tre år.

I 2013 ramte den 25 dage lange lærerlockout. Lockouten sluttede fredag den

26. april 2013, da et flertal i Folketinget bestående af samtlige partier bortset fra Enhedslisten og Liberal Alliance vedtog et lovindgreb baseret på et udspil, den daværende regering havde fremlagt dagen før.

En af de længste konflikter var kirkegårds konflikten, der begyndte den 4. november 2002, hvor gravermedhjælpere på 11 nordjyske kirkegårde nedlagde arbejdet. I de kommende måneder spredte strejken sig. Kravet var at få den samme løn, som gravermedhjælpere fik på bykirkegårdene. Konflikten løb i tre og en halv måned, og først natten til 18. februar, blev der indgået et forlig.

Overenskomstforhandlingerne er som bekendt delt i to: Det offentlige område forhandler forskudt fra det private område. Her i 2023 er det det private område, der skal forny aftalerne. I 2024 bliver det de offentligt ansatte. Det grønne område breder sig over både det private og det offentlige område.



Givskud Zoo er lukket om vinteren. Derfor er der forskel på arbejdsdagen alt efter, om det er sommer eller vinter. "Om vinteren er der mere ro på, og der er tid til at bygge anlæg og lave reparationer. Om sommeren kan det godt være lidt udfordrende at komme rundt, når der er mange gæster. Til gengæld er det fedt at se, at gæsterne går op i dyrene, og man kan dele sin passion og sit engagement med dem," siger Karsten Lund.

Det beroligende bindeled i løveparken

Karsten Jensen er nyvalgt tillidsrepræsentant i Givskud Zoo. Han vil bruge sine egne erfaringer som tidligere leder og sin tid som ansat i en amerikansk zoo uden overenskomst i sit arbejde for at sikre gode forhold for kollegaerne.

■ TEKST OG FOTO MORTEN HERLEV

Der er godt gang i frokoststuen, da GRØNT's udsendte ankommer til Givskud Zoo på en sjælden solskinsrig januardag. Der er kaffe på kanden og hyggesnak ved bordene, inden dyrene igen skal passes og plejes rundt omkring i den store safaripark.

Midt i det hele sidder Karsten Jensen. Som nyudnævnt tillidsrepræsentant kommer han til at få en central rolle for de ansattes ve og vel fremover, og Karsten ser frem til opgaven.

"Jeg overvejede allerede at blive tillidsrepræsentant i mit tidligere job som underviser på dyrepasserlinjen på Hansenberg (erhvervsskole i Kolding, red.). Så jeg valgte at melde mig til den ledige post, så snart jeg følte, jeg var faldet på plads i jobbet her."

Karsten Jensen blev valgt som tillidsrepræsentant den 16. november 2022, og han kommer til at repræsentere cirka 16 kollegaer.

Inden valget holdt han et møde med kollegaerne, hvor de fik forventningsafstemt:

"Vi blev enige om, at jeg skulle håndtere overenskomster og hjælpe med at forstå lønsedlerne. Og så skal jeg repræsentere arbejdsgruppen over for ledelsen. Det gælder også, hvis der skulle være sager eller ønsker, jeg ikke selv er enig i. Hvis der er flertal i arbejdsgruppen, så bringer jeg sagen videre."

Uorganiseret i USA

Karsten Jensen er forholdsvis ny i Givskud Zoo. Her startede han i januar 2022. Men han går ind i hvervet som tillidsrepræsentant med en god portion erfaring. Som tidligere nævnt var han ansat på Hansenberg, hvor han også havde en lederrolle:

"Jeg kender til ledernes overvejelser og dilemmaer, og den viden tror jeg, kan gøre dialogen nemmere. Jeg vil gerne være det gode og beroligende bindeled. Det har jeg allerede fået prøvet i en sag om barsel, hvor der var nogle uenigheder om arbejdstiden."

Udover sin ledererfaring fra Hansenberg har Karsten Jensen også tilbragt flere år i USA. Her har han prøvet at arbejde under forhold, som ligger langt, langt væk fra de forhold, de fleste af os har i Danmark.

"Jeg arbejdede nogle år i en zoologisk have i Virginia. Der var ingen overenskomst og stort set ingen rettigheder. Jeg startede med at tjene 35 kroner i timen og sluttede med 50 kroner i timen efter nogle år. Vi havde ret til 10 dages ferie og 10 sygedage om

FAKTA: Givskud Zoo

Givskud Zoo ligger 20 kilometer nordvest for Vejle. Dyrepasserne tager sig af cirka 50 forskellige dyrearter som for eksempel løver, aber, bjørne og kameler. I 2022 havde Givskud Zoo besøgsrekord med 455.000 gæster.

året. Resten skulle vi selv betale. Folk var bange for at miste deres arbejde, og der var ingen motivation."

Dårlige til at passe på sig selv

Manglende motivation er ikke noget, Karsten Jensen mærker til blandt kollegaerne i Givskud Zoo. Tværtimod. Han har allerede flere gange oplevet, at kollegaer simpelthen arbejder for meget.

"Mange dyrepassere brænder virkelig for deres arbejde, og det er jo rigtig godt. Jeg synes også selv, det er megaspændende at arbejde med dyr og fordybe sig i dem. Men nogen tager simpelthen mere ansvar på sig end nødvendigt. Jeg har haft kollegaer herude, hvor vi har måttet sige "lad nu være med at komme 30 minutter for tidligt hver dag og blive 30 minutter ekstra i den anden ende".

Apropos ende, så er det blevet tid til, at Karsten Jensen skal en tur forbi løverne for at muge ud. De fik indvolde i går, så der venter et "spændende oprydningsarbejde". GRØNT's udsendte vælger at tage afsked med Karsten Lund, inden løverne venter...



Sulawesi-makakkerne er nysgerrige af natur. De kommer gerne forbi og hilser på, når Karsten og de andre dyrepassere er på besøg. Også selvom de ikke har mad med. "Jeg kunne godt tænke mig, at gæsterne fik bedre muligheder for at møde dyrene, når de ikke bliver fodret. Når de bliver fodret, tigger de. Man kan opleve en helt anden type adfærd hos dem, når der ikke er mad involveret. Aberne her kan for eksempel godt lide at komme hen og røre ved dig og holde i hånd," fortæller Karsten Lund.

Efteruddannelse

Anlægsgartner og greenkeeper

Anlægsgartner kompetencefonden giver dig mulighed for at komme på dét kursus, du brænder for, i arbejdstiden – og med fuld løn.



Tag på kursus
i arbejdstiden
med fuld løn!

 **Danske
Anlægsgartnere**

 **3F**
Den Grønne Gruppe

FORBEREDELSEN:

Skills kræver mange timers træning

I en hal i den fjerneste del af Roskilde Tekniske Skole, Vilvorde, går to anlægsgartnerelever og over sig. Det har de gjort, så snart det var muligt – eftermiddage og weekender. GRØNT møder dem en lørdag formiddag i januar et par uger før, DM i Skills løber af stablen i Fredericia.

Lærke: Jeg tror vi begge to startede ud med, at vi troede, det bare var en fed mulighed for at blive dygtigere og få en god oplevelse.

Jacob: Der var også en tanke med at træne til svendeprøven her om et års tid

Lærke: Ja, blive endnu mere forberedt til det. men jeg tror da, at som vi er kommet mere i gang, så har vi begge fået lyst til at vinde.

De griner begge.

Jacob: Ja. Folk omkring os har givet os blod på tanden.

Lærke: Efter vi er kommet ind i det, så tænker vi, vi kunne godt vinde, så giver det lidt mere drive. Siden vi startede i skole i januar, har vi øvet hver lørdag.

Jacob: Når vi har tidlig fri, så tager vi herover et par timer. Så var vi her to dage i december og hele uge 1, hvor der ikke var skole.

Lærke: Det er et valgfag. Alle elever har lov til at tage fire uger ovenpå deres uddannelse, vi har så valgt at bruge en uge på det her - i uge 1.

Lærke har vidst, hun skulle deltage siden foråret sidste år. Jacob blev først inviteret med i oktober, da det var på et afbud fra en anden.

Lærke: Vi havde ikke prøvet at arbejde sammen før, så vi skulle lige lære hinanden at kende.

Jacob: Ja det har helt sikkert været langsomt i starten for, at vi ikke trådte hinanden over tæerne, så vi lærte, hvad hinanden mente.

Lærke: Ja, vi brugte lidt forskellige termer nogle gange og gjorde tingene lidt forskelligt. Så man skal lige tune ind på, at man mener det samme. Nu går det meget godt

De glæder sig til oplevelsen og har hørt meget om sammenholdet.

Jacob: Først og fremmest er det en oplevelse, dernæst er det en konkurrence.

Lærke: Lidt kedeligt at være med, hvis vi ikke går efter at vinde.

Jacob: Men jeg bliver ikke skuffet, hvis jeg er stolt over det, vi har lavet og hvis vi taber til nogen, der er bedre.



Jacob Peter Bankel, 23 år, i gang med 3. hovedforløb som anlægsgartner og elev hos Malmos. Klassekammeraten og Skillsmakkeren Lærke Rose Kvisgaard, 24 år, er elev hos M. Dalsgård. Til konkurrencen har de 21 timer fordelt over nogle dage til at løse opgaven.

Vinderen fundet på målfoto

Forskellen var inden for to point, men holdet med den eneste grønne anlægsgartner vandt på målfoto.

"Det er en drengedrøm, der går i opfyldelse. Bare det at vide, at man er på et landshold af en eller anden slags," siger Casper Dam Mogensen, der sammen med Anton Snedker vandt DM i Skills i februar i Fredericia. De er begge fra Jordbrugets Uddannelsescenter i Beder.

"Fantastisk skole – de har hjulpet mig med de ting, jeg har svært ved, og de har støttet mig meget, det er en dejlig skole," understreger Casper Dam Mogensen, der til daglig er elev i SC Anlæg i Hjerm mellem Struer og Holstebro.

Som elev i en forholdsvis lille virksomhed, så kunne man forestille sig, at det ville give problemer, når der nu går en del tid med at være på landsholdet, men det er ikke tilfældet, fortæller Casper: "Jeg har en god mester, vi sparrer med hinanden, han synes, det er fedt, at jeg på denne måde skaber positiv omtale til virksomheden, og jeg ved, at han er bag min ryg."

"Mig og Anton, vi var klar, vi gjorde alt, hvad vi kunne. Det har betydet meget for mig. Jeg har kæmpet i flere år, har ikke været

med før, men har været med til udtagelse flere gange," siger Casper Dam Mogensen.

Skuffelse på Sjælland

Lærke Rose Kvisgaard og Jacob Peter Bankel, som GRØNT fulgte i forberedelserne, er tilfredse med indsatsen og produktet, men naturligvis skuffet over resultatet: "Alt i alt var det en god oplevelse, og jeg vil gøre det igen, men desværre bliver det ikke sammen med Lærke, da hun er for gammel næste gang," siger Jacob Peter Bankel. Han nævner den positive rivalisering med gutterne fra Beder, som trak begge hold op. "De var igennem tre, fire genopmålinger, inden resultatet forelå, og der var mindre end to point imellem os, så vi var millimeter fra sejren, men de var bedre end os."



FOTO: SOPHIA HVIID

NÆSTE STOP:

EuroSkills i Gdansk

EuroSkills bliver afholdt i Gdansk fra den 5. - 9. september 2023. Det er det officielle EM for faglærte, hvor 600 dygtige unge under 25 år fra ikke mindre 32 europæiske lande vil deltage i konkurrencerne i Gdansk. Danmark har aldrig vundet det europæiske mesterskab for anlægsgartnere. Måske skal det være i 2023?

"Vi er officielt på Landsholdet, og vi skal til EM i Gdansk i Polen i starten af september. Det danske håndværkerlandshold. Der er aldrig en dansk anlægsgartner, der har vundet EM, det vil jeg lave om på. Vi har et halvt år til at træne," siger Casper Dam Mogensen, der er 20 år og bliver udlært i til maj. Makkeren Anton Snedker bliver udlært nogle måneder senere.

PensionDanmark forbedrer Skills-landsholdets muligheder

PensionDanmark, der hver måned får indbetalinger fra en hel del af de ansatte på det grønne område, sponserer Skills-landsholdet og har netop forbedret støtten til landsholdet.

Sponsoratet bruges til at udvikle et forberedelsesprogram, der indeholder mange af de samme elementer, som man kender fra

den professionelle sportsverden. Det betyder bl.a., at mental og fysisk træning bliver en fast del af forberedelserne forud for konkurrencen.

"Der er ingen tvivl om, at det er nogle ekstremt dygtige håndværkere, vi sender afsted til de internationale konkurrencer, men det kræver også fysisk og mental forberedelse at skulle præstere så intenst på internationalt plan. Nu har vi, med PensionDanmarks store støtte, mulighed for at lave individuelle forløb med coaching og fysisk træning, så deltagerne bedre kan stå distancen," siger Jens Søndergaard Hansen, som er ansvarlig for det danske EuroSkills-landshold.

4 år med kontrolbesøg, konflikter og konstruktiv dialog

Den Grønne Aktivitetsforening fejrer i disse dage fire års fødselsdag. Vi kigger tilbage på, hvordan foreningen har været med til at sikre bedre forhold i den grønne branche.

■ TEKST OG FOTO MORTEN HERLEV

Pernille Milton og Pernille Callesen bruger masser af tid på de danske landeveje. De to konsulenter i Den Grønne Aktivitetsforening tager nemlig på stribevis af kontrolbesøg for at tjekke, om overenskomstdækkede virksomheder følger reglerne.

I alt **35** forskellige lokale 3F-afdelinger landet over er medlemmer i Den Grønne Aktivitetsforening og kan få hjælp fra 2 x Pernille.

For det meste foregår besøgene ret fredeligt. De 2 x Pernille har fokus på konstruktiv dialog:

"Det er tit, at jeg først ringer og tager en snak med dem, fremfor at true med konflikt. Som regel giver dialogen de bedste resultater. Mange skal bare have et venligt skub, og ofte drejer det sig kun om småfejl," fortæller Pernille Milton.

Det sidste år har Den Grønne Aktivitetsforening hjulpet med at hente **500.000 kr.** i bod til lokalafdelinger plus efterbetaling til en lang række medarbejdere.

En gang imellem støder de dog på virksomheder, som ikke er interesseret i dialog, og som eksempelvis åbenlyst benytter sig af underbetalt udenlandsk arbejdskraft. I sådanne tilfælde er der ikke andet at gøre end at skrue bissen på og trække konflikt-kortet.

"Det kan godt være lidt hårdt med de sager, som bare trækker ud, og som ender i konflikt. Men langt de fleste besøg giver gode oplevelser og masser af motivation til også at kunne tackle de træls sager," siger Pernille Callesen.

Foreningen har sørget for **60** overenskomstkrav til virksomheder og igangsat **43** sympati-konflikter.

Færre ulovlige underentreprenører – flere sager om akkord

For fire år siden drejede næsten alle sager sig om overenskomstdækkede virksomheders brug af underentreprenører til at omgå overenskomsten. I dag fylder den slags sager nok kun en femtedel, vurderer Pernille Milton.

"Jeg tror, at vores indsats har været klart medvirkende til faldet i sager om underentreprenører. Virksomhederne har fundet ud af, at de alligevel ikke slipper af sted med det på sigt."



Pernille Callesen og Pernille Milton tager hvert år på en lang række kontrolbesøg hos overenskomstdækkede grønne virksomheder. Der er ofte noget at komme efter.

Mindre brug af underbetalte entrepreneselskaber

Som nævnt, så fylder sager, hvor virksomheders bruger underentreprenører, der benytter sig af underbetalt udenlandsk arbejdskraft, ikke så meget som tidligere. Det kan vi takke Den Grønne Aktivitetsforening for.

Arbejdsgiverforeningen GLS-A anerkender også, at dens medlemsvirksomheders brug af underentreprenører kan være imod overenskomstens hovedaftale, hvis der er tale om et skift af arbejdsrestligt identiske entrepreneselskaber, som alle indgår i samme virksomhedskonstruktion.

GLS-A har også anerkendt, at deres medlemsvirksomheder skal oplyse om, hvem der arbejder på deres virksomheder – også selv om de har "lejet produktionen ud" til et firma.

Den Grønne Aktivitetsforening har været med på **140** virksomhedsbesøg / kontrolbesøg.

I stedet er sager om fusk med akkord begyndt at fylde mere. Nogle virksomheder "glemmer" at føre timeregnskab, og andre har en meget snæver fortolkning af, hvad der tæller som arbejdstid:

"Vi ser for eksempel, at nogle bliver bedt om at rengøre deres maskiner efter arbejdstid. Andre bliver bedt om at transportere sig mellem tre gartnerier om dagen, uden at deres transporttid tæller som arbejdstid," fortæller Pernille Callesen.



EFTERUDDANNELSE MED LØN

Er din virksomhed dækket af overenskomst på GLS-A/3F området kan du efteruddanne dig med løn, og virksomheden kan søge refusion.

Tag en snak med din arbejdsgiver eller Den Grønne Konsulenttjeneste.

Læs mere på

dgkt.dk



GLS-A



Få hjælp til kompetenceudvikling hos vores fælles uddannelseskonsulent Lotte Julin Bock på 8740 3412.



**DEN GRØNNE
KONSULENT
TJENESTE**

Fra konflikt til overenskomst

Den Grønne Aktivitetsforening spillede en aktiv rolle, da Frugtplantagen Troldebakkens underentreprenør blev overenskomstdækket efter en sympatikonflikt.

■ TEKST MORTEN HERLEV

En af de i alt 60 overenskomster og 43 sympatikonflikter, som Den Grønne Aktivitetsforening har stået bag sammen med 3F Holbæk-Ods herred, drejer sig om Grøn Agro ApS. Virksomheden arbejdede i en underentreprise for den overenskomstdækkede virksomhed Troldebakken Frugtplantage.

Grøn Agro havde ingen overenskomst, og derfor valgte Den Grønne Aktivitetsforening at igangsætte en sympatikonflikt i

efteråret 2021. Efter nogle måneders konflikt og pres valgte Grøn Agro at tegne tiltrædelses-overenskomst med 3F.

Stor værdi i kampen mod noget større
3F Holbæk-Ods herred er meget tilfreds med muligheden for at hente assistance fra Den Grønne Aktivitetsforening i sager som denne:

"Som lille lokalafdeling har vi svært ved at kæmpe mod noget, der er meget

større end os selv. Derfor er det kærkomment, at vi kan få hjælp fra Den Grønne Aktivitetsforening, som udelukkende arbejder med sager som denne. På den måde lykkedes vi med at få presset Grøn Agro til at tegne overenskomst. For os har det været kæmpeværdi for pengene at være medlem i Den Grønne Aktivitetsforening," lyder det fra formand Allan Andersen.



Søren Jensen (tv.) og Søren Mikkelsen fra Johansens Planteskole i Børkop håber begge at kunne bruge Gartnerier og Planteriskolers Lederuddannelse til på sigt at sikre sig en officiel titel som mellemlider. Foto: Peter Westermann Langoni Garbøl

Søren og Søren lærer om ledelse

I efteråret lancerede Den Grønne Konsulentttjeneste en helt ny lederuddannelse for ansatte på gartnerier. GRØNT kiggede forbi til en snak med fire af deltagerne om, hvad de håber på at kunne bruge uddannelsen til.

■ TEKST MORTEN HERLEV · FOTO MORTEN HERLEV OG PETER WESTERMANN LANGONI GARBØL

Søren Mikkelsen og Søren Jensen har flere ting til fælles – udover fornavnet. De gik på den samme folkeskole, de har begge arbejdet hos Johansens Planteskole i Børkop siden 2011, og nu deltager de begge på den spritnye uddannelse: Gartnerier og Planteriskolers Lederuddannelse.

Uddannelsen er for medarbejdere på gartnerier, planteskoler og havecentre, som har ambitioner om at blive bedre til ledelse.

Uddannelsen er blevet til i samarbejde med blandt andet Gunnar Christensens Planteskole og Johansens Planteskole, hvor 2 x Søren arbejder.

"Vi er vel en slags mellemlidere begge to i øjeblikket – bare uden at have titlen. Og vi kan se, at der bliver mere og mere behov for ledelse, fordi vi vokser meget," fortæller Søren Mikkelsen, da GRØNT fanger ham og den anden Søren i en pause i un-

dervisningen, som foregår hos UCL i Odense.

Denne dag er de i alt 16 deltagere på uddannelsen i gang med at lære om ledelse i praksis som en del af andet modul. Første modul handlede om kommunikation.

"Vi lærer at tænke på modtageren og om, hvad det er, der gør, at nogen måske synes, man er en idiot, når man gør, som

man gør," fortæller Søren Jensen. Den anden Søren supplerer:

"Teorien, vi lærer, sætter virkelig gang i refleksionerne, og vi bliver klogere på, hvem vi selv er som mennesker, og hvordan vi reagerer og tænker forskelligt."

Hårdt arbejde

De fortæller begge, at de er rigtig glade for at have takket ja til at tage uddannelsen, da deres HR-chef prikkede dem på skulderen. Men de har også indset, at man ikke kommer sovende til et eksamensbevis.

"Det var ret angstprovokerende at sige ja til så stor en uddannelse og sætte sig på skolebænken igen, og det er nogle hårde uger, når undervisningen er i gang. Så bliver man ret presset på hjemmefronten, når man lige skal nå at læse lektier og lave opgaver samtidig med, at man skal til fodbold og skole-samtaler med børnene. Men det er et godt forløb, som også giver mig nogle redskaber i mit hverv som arbejdsmiljørepræsentant," pointerer Søren Jensen.

Søren Mikkelsen nikker ved siden af:

"Ja, der er rigtig meget, man skal nå på de to måneder, hvert modul varer. Men jeg har slet ikke fortrudt, og jeg håber, jeg får de værktøjer, jeg skal bruge, for at træde ind i en ledende stilling på sigt. Men i første omgang sigter jeg efter at blive mellemleder på min egen arbejdsplads."

Kathy Nelin, Thymes Planteskole

Jeg valgte uddannelsen, fordi jeg er nysgerrig efter at udvikle mig personligt til et bedre jeg. Samtidig har jeg fået flere mellemlederopgaver på arbejdet, så jeg kan både bruge uddannelsen til at blive bedre til det job, jeg har, og jeg kan bruge det, jeg lærer, personligt.

Jeg synes, kommunikationsmodulet har været meget spændende. Det har givet mig en bedre forståelse for, hvem jeg selv er, og jeg er blevet mere bevidst om, hvordan man skal forholde sig til folk, som brokker sig. Min underviser har sagt, at bag hver handling er der en positiv tanke. Så i stedet for at ignorere brokkeriet, er det bedre at spørge ind til, hvad det er, der er galt.



Johnny Petersen, Gunnar Christensens Planteskole

Jeg forventer, at uddannelsen giver mig flere redskaber til at lede i hverdagen. Jeg er allerede blevet klogere på, hvor forskellige vi er som mennesker, og at der er stor forskel på, hvordan vi vil ledes. Jeg synes selv, jeg tit jokker i spinaten i mange ledelsessituationer, men det bliver nok bedre nu!

Jeg er mellemleder for op til 25 personer, men de er vinterfyrede pt., så lige nu er der ingen at lede. Men jeg må spare lidt op og forsøge at huske alt det, jeg lærer, til mine kollegaer er tilbage igen.

Gartnerier og Planteskolars Lederuddannelse

Uddannelsen er for gartnere og erfarne medarbejdere i gartnerier, planteskoler og havecentre, som har ambitioner om at blive leder og om at være med til at sætte kursen i branchen.

Uddannelsen tager tre år og er fordelt på seks moduler. Man optjener 60 ECTS-point.

I løbet af uddannelsen følger du de fire obligatoriske fag: Kommunikation, Ledelse, Innovation og Lean-ledelse. Derudover skal du vælge et speciale og lave et afgangsprojekt.

Uddannelsen er gratis og finansieres gennem kompetencefonden, hvis du er ansat på en GLS-A overenskomst. Alle undervisningsdage foregår på UCL i Odense.

Vil du vide mere?

Så læs mere på www.dgkt.dk/gpl-uddannelse eller kontakt Lotte Julin Bock fra Den Grønne Konsulenttjeneste på ljb@gl-s-a.dk eller 29 42 84 16

Lønstigninger på overenskomster med GLS-A

1. marts er der lønstigninger til dig, der er ansat på en af overenskomsterne mellem 3F og GLS-A. Det kan være Jordbrug, Gartneri og Planteskole, Agroindustri eller Skovbrug. Husk at tjekke din lønseddel i slutningen af marts!

Lønstigning: 3,20 kroner

1.marts stiger timelønnen med 3,20 kroner. Eksempler på lønstigninger:

Gartneri og planteskole:

A-løn stiger til 164,47 kr.*

D-løn stiger til 155,46 kr.

Landbrugsarbejde:

Løngruppe A stiger til 152,17 kr.

Løngruppe C stiger til 163,56 kr.*

Golf- og fodboldbaner:

A. Greenkeepere, groundsman og faglærte gartnere: 175,31 kr.**

B. Banehjælpere og gartneriarbejdere: 165,46 kr.***

* Timesatsen er inklusiv faglært tillæg

** Timesatsen er inklusiv faglært tillæg og golftillæg

*** Timesatsen er inklusiv golftillæg

Tjek din overenskomst, hvis du vil se, hvordan din løn udvikler sig. Du kan også altid tage fat i din lokale 3F-afdeling.

1,2 % mere til elever og udenlandske praktikanter

Lønnen hæves med 1,2 %. Det betyder for eksempel, at en elev på 2. uddannelsesår stiger fra 97,98 kroner til 99,16 kroner i timen.

7 % til fritvalgs-opsparring

Arbejdsgivers indbetaling til fritvalgs-opsparringen stiger fra 6 til 7 % af den ferieberettigede løn.

Gene- og holddriftstillæg stiger med 1,6 %

Akkordsatser for skovarbejdere stiger med 1,3 %

Søgne-helligdagsbetalingen og fritvalgsopsparringen er stadig 6,75 %

Lønstigninger på overenskomster med Danske Anlægsgartnere

Normalt sker der en lønstigning 1. marts, hvis du er ansat på en overenskomst med Danske Anlægsgartnere. Men på grund af de igangværende overenskomstforhandlinger med DA, hvor Danske Anlægsgartnere hører under, kender vi endnu ikke lønstigningen.

Der er indkaldt til første forhandling efter dette blads deadline. Et eventuelt forlig skal herefter til ur-afstemning hos medlemmerne.

Nye dagpengeregler rammer nyuddannede

Fra 1. maj 2023 træder nye dagpengeregler i kraft. For nyuddannede betyder det, at du får en lavere dimittendsats og en kortere periode på dagpenge. Som nyuddannet vil du fra 1. maj kunne få 14.106 kroner i dagpenge om måneden de første tre måneder, du er ledig. Efter tre måneder vil satsen falde til 9.699 kroner. Dagpengeperioden bliver samtidig forkortet fra to år til et år.

Mulighed for flere dagpenge, hvis du har fået elevløn

Har du fået elevløn i løbet af din uddannelse, har du mulighed for at få beregnet en højere dagpengesats end dimittendsatsen. Det kræver dog, at du har tjent over 17.036 kroner om måneden i elevløn. Derudover skal du have været medlem af en A-kasse i så lang tid, at du har tjent 254.328 kroner i alt i medlemsperioden. Du skal være opmærksom på, at hvis du får lavet sådan en beregning, så vil beregningen være gældende, indtil du på ny kan opfylde et timekrav på 1924 arbejdstimer. Det er altid en god idé at tage en snak med din A-kasse, hvis du overvejer at benytte dig af muligheden.

Program årsmøde for Brancheudvalgene Landbrug, Skovbrug, Gartneri- og planteskole:

Torsdag og fredag d. 27.- 28. april 2023
på Hotel Nyborg Strand, Østerøvej 2, 5800 Nyborg

Tilmelding i din lokale 3F afdeling med FIU-nr.: 2034-23-00-15

Hvis du har særlige kost hensyn kan du kontakte
Niels Sørensen på niels.soerensen@3f.dk

27. april:

- | | |
|---------------|---|
| 11.00: | Ankomst |
| 11.15 – 11.30 | Velkomst og præsentation af program – ved Johnny Nygaard. Valg af dirigent – Bestyrelserne foreslår Trine Hannibalsen |
| 11.30 – 12.30 | Forhandlingssekretærerne præsenterer sig selv og hvilke områder/overenskomster de har. |
| 12.30 – 13.30 | Frokost |
| 13.30 – 15.30 | Oplæg om medielæring – hvordan laver man opslag på FB, TIK TOK mm. |
| 15.30 – 16.00 | Kaffepause |
| 16.00 – 17.30 | Fælles diskussion af OK24 – starter med oplæg/refleksion over OK23 fra forhandlingssekretærerne. |
| 17.30 -18.30 | Workshops i de enkelte fag om OK24 |
| 20.30 -? | Aftenunderholdning og natmad. |

28. april:

- | | |
|---------------|--|
| 09.00 – 10.30 | Workshops med videoklip (inkl. Kaffepause) |
| 12.00 – 13.00 | Opsamling i plenum |
| 13.00 | Frokost og hjemrejse |

AKTIVITETSKALENDER 2023 - 2024 / Den Grønne Gruppe

Navn	Dato	Sted	Tilmelding Skal ske gennem den lokale 3F afdeling
GRUNDUDDANNELSER (MODUL 1 OG 2) I 2023:			
Grøn Gruppe	20. – 24. februar (M1) + 20. – 24. marts (M2)	Smålandshavet	FIU: 1156-23-00-01 + 1256-23-00-01
Grøn Gruppe	27. nov. – 1. dec (M1) + 15. – 19. januar 2024 (M2)	Langsøhus	FIU: 1156-23-00-02 + 1256-24-00-02
Offentlige område	20. – 24. marts (M1) + 17. – 21. april (M2)	Langsøhus	FIU: 1154-23-00-02 + 1254-23-00-02
Offentlige område	11. – 15. september (M1) + 9. – 13. oktober (M2)	Langsøhus	FIU: 1154-23-00-05 + 1254-23-00-05
Kommune og regioner	24. – 28. april (M1) + 22. – 26. maj (M2)	Smålandshavet	FIU: 1154-23-00-04 + 1254-23-00-04
Kommune og regioner	21. – 25. august (M1) + 18. – 22. september (M2)	Langsøhus	FIU: 1154-23-00-03 + 1254-23-00-03
Kommune og regioner	13. – 17. november (M1) + 11. – 15. december (M2)	Smålandshavet	FIU: 1154-23-00-06 + 1254-23-00-06
ØVRIGE KURSER OG AKTIVITETER			
Årsmøde i Landsbrancheklubben for kirke- og kirkegårdsansatte	24. – 25. marts 2023	Langsøhus	FIU: 1999-23-42-01
Den Grønne Gruppens Netværkskonference	11. – 12. april 2023	Langsøhus	FIU: 1999-23-00-86
Årsmøde for land- og skovbrug samt gartnerier- og planteskoler	27 - 28. april 2023	Hotel Nyborg Strand	FIU: 2034-23-00-15
Minibrancheuge – kommuner og regioner	9. – 11-maj 2023	Smålandshavet	FIU: 2023-23-00-04
ERFA-møde for faglige dyrepassere	11. maj 2023	3F Fredericia	FIU: 2030-23-00-17
Kend dine organisationsaftaler – Staten	22. – 24. maj 2023	Rørvig Centret	FIU: 2023-23-00-06
Brancheconference for mejeri – tillidsvalgte	25. – 26. maj 2023	Laugesens Have	FIU: 2034-23-00-07
Opfriskning for SU-medlemmer på GLS-A området	30. – 31. maj 2023	Langsøhus	FIU: 2034-23-00-08
Overenskomstkursus for gartnere i boligselskaber under DE	12. – 13. juni 2023	Langsøhus	FIU: 2034-23-00-09
Uddannelsesambassadørkursus for Offentlig og Grøn Gruppe M1 Hænger sammen med FIU: 4072-23-00-06	5. september 2023	Smålandshavet	FIU: 4071-23-00-06
Overenskomstkursus for anlægsgartnere under DAG og DI O II	5. – 7. sept. 2023	Laugesens Have	FIU: 2034-23-00-10
Anlægsgartnerakkord under DAG og DI O II	7. – 8. sept. 2023	Laugesens Have	FIU: 2034-23-00-11
Brancheugen – kommuner og regioner	2. – 6. oktober 2023	Smålandshavet	FIU: 2130-23-00-01
Overenskomstkursus for HedeDanmark	5. – 6. oktober 2023	Laugesens Have	FIU: 2034-23-00-12
Overenskomstkursus for gartnerier og planteskoler	9. – 10. oktober 2023	Laugesens Have	FIU: 2034-23-00-06
Uddannelsesambassadørkursus for Offentlig og Grøn Gruppe M2 Hænger sammen med FIU: 4071-23-00-06	17. oktober 2023	3F Odens GOPS	FIU: 4072-23-00-06
Overenskomstkursus for afdelingsansatte	6. – 7. november 2023	Fuglsangcentret	FIU: 1999-23-00-20
Grønt LUU-topmøde	9. november 2023	3F Odense GOPS	FIU: 2034-23-00-03
TR-intro for gravermedhjælpere	13. – 14. november 2023	Smålandshavet	FIU: 2030-23-00-15
Dyrepassernes årsmøde	17. – 18. november 2023	Langsøhus	FIU: 2028-23-00-01
Skovarbejdernes julekonference	4. – 5. december	Langsøhus	FIU: 2023-23-00-14

* Kurset er fuldttegnet

Husk at sende emner til aktivitetsskalendarer til morten.herlev@3f.dk

Grundig bog om bæredygtig træplantning

Opslagsværk guider dig igennem hele processen fra første tanke til vel-plantet træ

■ TEKST MORTEN HERLEV

Hellere plante ét træ, der kan leve et godt liv end at plante 10 træer uden nok plads til at udvikle sig. Det er en af pointerne i fagbogen Bæredygtig træplantning, som udkom i efteråret 2022. Bogen er skrevet af landskabsarkitekt og tidligere underviser af anlægsgartnerlever på Teknisk Skole Roskilde, Tage Kansager med bidrag fra landskabsarkitekt Niels Hvass.

Hele træet rundt

Bogen Bæredygtig træplantning giver et godt samlet overblik over alle de ting, man skal tage stilling til, når man skal plante træ-

er med et godt resultat. Lige fra de første tanker og undersøgelser til selve plantningen og ikke mindst den efterfølgende pleje.

Bogen er delt op i kapitler, som beskriver de forskellige skridt i processen, og især kapitel 7 om plantning og kapitel 8 om pleje kan være interessant læsning for anlægsgartnere og ansatte i kommunale park og vej-afdelinger.

Fra problem til løsning

Samtidig giver bogen et interessant historisk tilbageblik på, hvordan vores syn på

træer i byrummet har udviklet sig, lige siden man for alvor begyndte at plante træer i 1700-tallet. I 1850'erne kom de første træer med dræn og vandingssystemer – for eksempel på Frederiksberg Allé, og i 1950'erne blev træerne pludselig set som et problem for den voksende biltrafik. I dag skal træerne både gøre godt for øjet og samtidig være med til at tackle udfordringer med regnskyl og hedebølger.

Bogen sælges hos Danske Anlægsgartners forlag Grønt Miljø og koster 400 kroner.

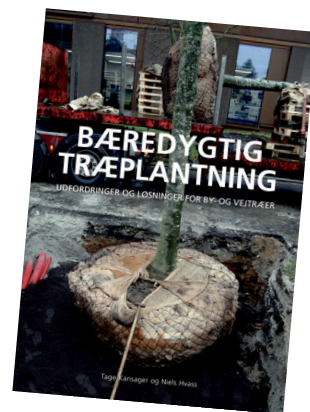


ILLUSTRATION: VALDEFAR

GRØNT – Magasinet for anlægsgartnere / blomsterbindere / groundsman / dyrepassere / lærlinge og elever / frilandsgartnere / gartneriarbejdere / landarbejdere / greenkeepere / agro-industrien / dyreassistenter / maskinførere / planteskollegartnere / servicegartnere / skovarbejdere / væksthusholdere / kirkegårdsansatte / grønne gårdmænd / jordbrugsteknologer / offentligt ansatte gartnere / mejeriarbejdere og mejerichauffører